

2. Диденко С. Стало відомо, з якими країнами та чим протягом року торгувала Україна [Назва з екрану]. Режим доступу: <https://ua.news/ua/stalo-vidomo-z-yakumu-derzhavamy-ta-chym-protyagom-roku-torguvala-ukrayina/>

3. Россоха В., Шарапа О. Експортний потенціал аграрних підприємств / В. Россоха, О. Шарапа // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. - 2016. - № 4. - С. 44–63.

УДК 352.07

ФОРМУВАННЯ СПРОМОЖНИХ ОТГ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Когут І.А., к.е.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
м. Мелітополь, Україна

Summary. Approaches to the formation of capable joint territorial communities under conditions of financial decentralization and external and internal factors influencing this process are considered.

Keywords: empowered communities, financial decentralization.

Постановка проблеми Кожна територіальна соціально-економічна система - це поєднання виробничої, інвестиційно-будівельної, економічної, науково-технічної, соціальної, санітарно-гігієнічної і інших видів діяльності. Сталий розвиток усіх видів господарювання є основним джерелом забезпечення соціально-економічного розвитку як держави в цілому, так і території. Тільки вміле поєднання загальнодержавних та місцевих інтересів створює умови для ефективного використання природно-ресурсного та економічного потенціалу регіону, на що і спрямовує Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні.

Загалом, для формування дійсно спроможних об'єднаних територіальних громад, в першу чергу, необхідно враховувати наявність кадрових ресурсів, можливості фінансового забезпечення та розвитку інфраструктури відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Основні матеріали дослідження. Механізм реалізації формування спроможних територіальних громад складається з трьох компонентів: забезпечення інтересів суб'єктів бюджетної сфери (держави, органи місцевого самоврядування, суспільство), ідентифікація загроз, що створюють небезпеку для реалізації інтересів, система захисту, направлена на усунення загроз, своєчасне попередження і профілактику.

Система забезпечення формування спроможних територіальних громад має враховувати: здатність органів місцевого самоврядування вирішувати суспільні питання, які належать до їх компетенції, для задоволення потреб населення відповідних адміністративно-територіальних одиниць; історичні,

географічні, соціально-економічні, природні, екологічні, етнічних, культурних особливостей розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць; розвиток інфраструктури відповідних адміністративно-територіальних одиниць; фінансове забезпечення відповідних адміністративно-територіальних одиниць; трудову міграцію населення; доступність послуг у відповідних сферах.

Відповідно фінансова спроможність бюджету ОТГ – це комплексне поняття, що відображає такий стан грошових фондів, при якому території здатні стабільно розвиватися, під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників (рис. 1.).

Рис.1. Загрози формуванню спроможних територіальних громад
 Джерело: Складено на основі аналізу наукової літератури

Для визначення пріоритетності дії чинників зовнішнього та внутрішнього середовища на формування спроможних об'єднаних територіальних громад використовуємо метод парних порівнянь на основі багатовимірною шкалювання за результатами експертної оцінки.

Аналізуючи рівень пріоритетності дії чинників зовнішнього середовища на забезпечення формування спроможних об'єднаних територіальних громад, можна виділити, що найбільший негативний вплив здійснюють: частка тіньової економіки (21,26%); коливання цін на енергоносії (18,60%); рівень економічного розвитку країни; (17,54%); інфляційні процеси (13,58%).

Серед внутрішніх чинників, які негативно впливають на забезпечення формування спроможних об'єднаних територіальних громад, можна виділити такі чинники: забезпеченість кадрами (21,63%); низький рівень використання податкового потенціалу територій; (15,29%); інвестиційна привабливість регіону та розвиток інвестиційно-інноваційної діяльності; (14,07%); наявність інфраструктурних об'єктів; (10,20%).

Висновки. Встановлено, що спроможною територіальною громадою є така громада, в якій місцеві джерела наповнення бюджету, інфраструктурні та кадрові ресурси є достатніми для вирішення її органами місцевого самоврядування питань місцевого значення, передбачених законодавством, в інтересах жителів громади. Однією з найголовніших проблем, яку треба вирішувати у максимально короткі строки на місцевому рівні є проблема забезпеченості кадрами майже всіх сфер життєдіяльності громади, адже від цього залежить якість реалізації реформи на місцях.

Список літератури.

1. Воробйов Ю.М. Формування фінансової стійкості місцевих бюджетів в умовах підвищення самостійності регіонів: монографія / Ю. М. Воробйов, І. А. Когут – Мелітополь: Видавництво, 2012. – 250 с.

2. Методика экономических исследований: учебное пособие / Ж. В. Чеботарева, [и др.]; под ред. Ф. В. Зиновьева. – Симферополь: Таврия, 1999. – 168 с.

3. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад: постанова Кабінету Міністрів України від 08.04.2015 р. № 214 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-п>.

4. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. №333-р // Верховна Рада України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-р>.